

เฉลย Pre – Test วิชา Digital Design

- การกระโดดของกระต่ายสามารถเทียบเคียงได้กับเลขฐาน 2 โดยที่ครั้งที่ $n+1$ ของการกระโดด จะได้ระยะทางเป็นครึ่งหนึ่งของ การกระโดดครั้งที่ n หมายความว่า เราสามารถใช้วิธีการ **Repeated Subtraction** ของการคำนวณเลขฐาน 2 ในการหารูปแบบของการกระโดดได้ดังนี้

ข้อ 1.1 (ก)

ครั้งที่	กระโดดได้ไกลสุด	ระยะทางที่เหลือ	ค่าประจำหลักของเลขฐาน 2	กระโดด?
1	128	29	0	อยู่กับที่
2	$128 / 2 = \mathbf{64}$	29	0	อยู่กับที่
3	$64 / 2 = \mathbf{32}$	29	0	อยู่กับที่
4	$32 / 2 = \mathbf{16}$	29	1 ($16 \leq 29$)	กระโดด
5	$16 / 2 = \mathbf{8}$	$29 - 16 = 13$	1 ($8 \leq 13$)	กระโดด
6	$8 / 2 = \mathbf{4}$	$13 - 8 = 5$	1 ($4 \leq 5$)	กระโดด
7	$4 / 2 = \mathbf{2}$	$5 - 4 = 1$	0	อยู่กับที่
8	$2 / 2 = \mathbf{1}$	1	1 ($1 \leq 1$)	กระโดด
9	$1 / 2$	$1 - 1 = 0$	-	หยุดนิ่ง

ดังนั้นรูปแบบการกระโดดของกระต่ายจึงเป็น อยู่กับที่, อยู่กับที่, อยู่กับที่, กระโดด, กระโดด, กระโดด, อยู่กับที่, กระโดด, และ หยุดนิ่ง (เพราะระยะทางที่เหลือเป็น 0 พอดี) หรือเทียบเท่ากับเลขฐาน 2 ของ 29 (0001 1101) นั่นเอง

ข้อ 1.1 (ข)

กระต่ายกลับหลังหัน เริ่มกระโดดใหม่ อยู่กับที่ 5 ครั้ง และไปข้างหน้า 1 ครั้ง เทียบเท่ากับเลขฐานสิบคือ **0000 0100** (0 จำนวน 5 ตัว ตามด้วย 1 จำนวน 1 ตัว ส่วน เลข 0 สองหลักสุดท้ายแสดงถึงว่ากระต่ายหยุดกระโดดแล้ว ไม่นำระยะทางมาคิด)

เมื่อแปลงเป็นเลขฐาน 10 ได้เป็น 4 แสดงว่ากระต่ายกระโดดกลับหลังไป 4 ซม. หรือ คิดเป็นการกระโดดเท่ากับ $29 - 4 = \mathbf{25}$ ซม.

ข้อ 1.2 (ก) $(11.01)_2 - (1.001)_2 = (X)_{10}$

เติมเลข 0 ให้มีจำนวนของบิตเท่ากัน 11.010 และ 01.001
 เพิ่ม bit เครื่องหมาย ดึงจุดทศนิยมออก 011 010 และ 001 001
 แปลงตัวตั้งเป็น 2's complement จาก 001 001 เป็น $110\ 110 + 1 = 110\ 111$
 บวกตัวตั้ง และตัวลบเข้าด้วยกัน $011\ 010 + 110\ 111 = 1\ 010\ 001$
 ตัดหลักตัวทด ใส่จุดทศนิยมกลับที่เดิม $010.001 = X = \mathbf{2.125}$

ข้อ 1.2 (ข) $(X)_{16} = (1001)_3$

แปลงเลขฐาน 3 เป็นฐาน 10 ก่อน $1 \times 3^3 + 1 \times 3^0 = 27 + 1 = (28)_{10}$
 แปลงเลขฐาน 10 เป็นฐาน 16 ด้วยวิธีหาร $28 \div 16 = 1$ เหลือเศษ 12
 เหลือเศษน้อยกว่า 16 ดังนั้นมีสองหลัก 1 และ 12 (แทนเลข 12 ด้วย C)
 ดังนั้น X เท่ากับ **1C**

- วิเคราะห์วงจรที่ output ของ switch แต่ละตัว
เขียนตารางค่าความจริงที่จุด DX (output ของ switch S1)

X	Y	DX
0	0	$D0 = VCC = \mathbf{1}$
0	1	$D0 = VCC = \mathbf{1}$
1	0	$D1 = Y = \mathbf{0}$
1	1	$D1 = Y = \mathbf{1}$

เขียนตารางค่าความจริงที่ output ของ switch S2 และ S3 ยกค่า DX และ Y มาจากตารางข้างบน

DX	Y	CT (S4)
1	0	S3 เปิดวงจรไม่มีกระแสไหล → 1
1	1	S2 S3 ปิดวงจรมีกระแสไหล → 0
0	0	S2 S3 เปิดวงจรไม่มีกระแสไหล → 1
1	1	S2 S3 ปิดวงจรมีกระแสไหล → 0

เขียนตารางค่าความจริงที่ S4 ยกค่า CT (S4) จากตารางข้างบน

CT (S4)	OUT
1	ปิดวงจร มีกระแสไหล → 0
0	เปิดวงจร ไม่มีกระแสไหล → 1
1	ปิดวงจร มีกระแสไหล → 0
0	เปิดวงจร ไม่มีกระแสไหล → 1

2.1 ดังนั้นตารางค่าความจริงของ OUT เทียบกับ X, Y คือ

X	Y	OUT
0	0	0
0	1	1
1	0	0
1	1	1

2.2 เขียนในรูป SOP โดยดูจาก minterm ที่ให้ OUT = 1 ได้แก่ $\bar{X} \cdot Y + X \cdot Y$

2.3 เขียนในรูป POS โดยดูจาก maxterm ที่ให้ OUT = 0 ได้แก่ $(X + Y) \cdot (\bar{X} + Y)$

3. ลดรูปฟังก์ชันโดยใช้ ทฤษฎีบท Boolean

$$3.1 \text{ } OUT = \bar{B} \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} + A \cdot \bar{B} \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C}$$

$$\begin{aligned} OUT &= \bar{B} \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} + A \cdot \bar{B} \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \\ &= (1 + A) \cdot \bar{B} \cdot D + B \cdot \bar{C} \cdot (\bar{A} + A) \\ &= \bar{B} \cdot D + B \cdot \bar{C} \end{aligned}$$

$$3.2 \text{ } \overline{OUT} = W \cdot X \cdot Y + \bar{X} \cdot \bar{Z} + W \cdot X \cdot Z$$

สมการนี้ไม่สามารถลดรูปต่อไปได้อีกแล้ว (ลองเขียนเป็น K-Map จะเห็นว่าไม่สามารถวงกลมล้อมรอบ 1 ได้น้อยกว่านี้อีก (** ถ้าข้อไหนสงสัยใช้ K-Map พิสูจน์ได้)

ถ้าแก้สมการโจทย์ใหม่ เป็น $\overline{OUT} = W \cdot X \cdot Y + \bar{X} \cdot \bar{Z} + W \cdot X \cdot Z + W \cdot X \cdot \bar{Y} \cdot \bar{Z}$ สามารถดึงตัวร่วมได้เป็น (เพิ่มช่อง 1 ที่ขาดไปใน K-Map)

$$\begin{aligned} \overline{OUT} &= W \cdot X \cdot Y + W \cdot X \cdot \bar{Y} \cdot \bar{Z} + \bar{X} \cdot \bar{Z} + W \cdot X \cdot Z + W \cdot X \cdot \bar{Y} \cdot \bar{Z} \\ &= W \cdot X \cdot (Y + \bar{Y} \cdot \bar{Z}) + \bar{X} \cdot \bar{Z} + W \cdot X \cdot (Z + \bar{Y} \cdot \bar{Z}) \\ &= W \cdot X \cdot (Y + \bar{Z}) + \bar{X} \cdot \bar{Z} + W \cdot X \cdot (Z + \bar{Y}) \\ &= W \cdot X \cdot (Y + \bar{Z} + Z + \bar{Y}) + \bar{X} \cdot \bar{Z} \\ &= W \cdot X + \bar{X} \cdot \bar{Z} \\ OUT &= (\bar{W} + \bar{X}) \cdot (X + Z) \end{aligned}$$

$$3.3 \text{ OUT} = A \cdot B \cdot (C \oplus D) + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot (\bar{C} + D) \cdot (C + \bar{D})$$

$$\begin{aligned} \text{OUT} &= A \cdot B \cdot (C \cdot \bar{D} + \bar{C} \cdot D) + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot (\bar{C} + D) \cdot (C + \bar{D}) \\ &= A \cdot B \cdot C \cdot \bar{D} + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot (C \cdot \bar{C} + \bar{C} \cdot \bar{D} + C \cdot D + D \cdot \bar{D}) \\ &= A \cdot B \cdot C \cdot \bar{D} + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D \end{aligned}$$

สมการนี้ไม่สามารถลดรูปต่อไปได้อีกแล้ว (ลองเขียนเป็น K-Map ดูจะเห็นว่าไม่สามารถวงกลมล้อมรอบ 1 ได้น้อยกลุ่มกว่านี้อีก (** ถ้าข้อไหนสงสัยใช้ K-Map พิสูจน์ได้))

แต่จากการสังเกต (เปรียบเทียบกับตารางค่าความจริงของ C และ D) จะได้ว่า

$$(\bar{C} + D) \cdot (C + \bar{D}) = \bar{C} \cdot \bar{D} + C \cdot D = \overline{(C \oplus D)} \text{ ดังนั้น}$$

$$\text{OUT} = A \cdot B \cdot (C \oplus D) + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \overline{(C \oplus D)} \text{ ถ้าให้ } X = (C \oplus D) \text{ จะได้}$$

$$\text{OUT} = A \cdot B \cdot X + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \bar{X} = \overline{A \oplus B \oplus X} = \overline{A \oplus B \oplus C \oplus D}$$

(X-OR ถ้าเหมือนกันจะได้ 0 ดังนั้น X-NOR ถ้าเหมือนกันจะได้ 1 กรณี 3 อินพุตพิจารณาเหมือนกัน)

4. จากข้อ 3.1

4.1 แปลงสมการให้อยู่ในรูป Canonical SOP

$$\begin{aligned} \text{OUT} &= \bar{B} \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} + A \cdot \bar{B} \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \\ &= (A + \bar{A}) \cdot \bar{B} \cdot (C + \bar{C}) \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} \cdot (D + \bar{D}) + \\ &\quad A \cdot \bar{B} \cdot (C + \bar{C}) \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot (D + \bar{D}) \\ &= A \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + A \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + \\ &\quad \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} + \\ &\quad A \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + A \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + \\ &\quad A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} \end{aligned}$$

เพื่อป้องกันความสับสน เขียน minterm ในรูปเลขฐาน 2 โดยเรียงบิตดังนี้ A B C D

$$\text{OUT} = 1011 + 0011 + 1001 + 0001 + 0101 + 0100 + \mathbf{1011} + \mathbf{1001} + 1101 + 1100$$

ตัดเทอมที่ซ้ำออก (ตัวหนา) แล้วแปลงกลับในรูป literals ของ A B C D

$$\begin{aligned} \text{OUT} &= A \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + A \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + \\ &\quad \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} \end{aligned}$$

4.2 เขียนวงจรในรูปของ multiplexer โดยกำหนดให้ อินพุตที่ให้ OUT เท่ากับ 1 (**minterm**) ต่อเข้า VCC และอินพุตที่ให้ OUT เท่ากับ 0 ต่อลง Ground ดังนั้น

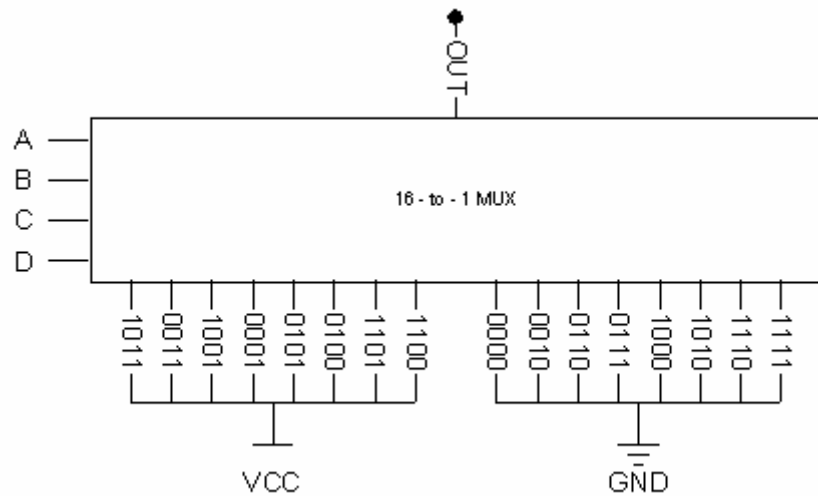
ขา Data ที่ ต่อเข้า VCC ได้แก่

$$1011 + 0011 + 1001 + 0001 + 0101 + 0100 + 1101 + 1100$$

ขา Data ที่ เหลือต่อลง Ground ได้แก่

0000, 0010, 0110, 0111, 1000, 1010, 1110, 1111

วาดวงจร Multiplexer (ให้ น.ศ. กลับไปดูที่มาของวงจร MUX ให้ละเอียด)

5. จากวงจร

5.1 เขียนสมการที่อธิบายวงจรนี้

$$OUT = \overline{(\overline{A} \cdot B)} \cdot (C + D) + \overline{(\overline{C} \cdot D)}$$

5.2 แปลงสมการที่ได้ในรูปของ Canonical SOP

$$\begin{aligned} OUT &= \overline{(\overline{A} \cdot B)} \cdot (C + D) + \overline{(\overline{C} \cdot D)} \\ &= \overline{(\overline{A} \cdot B)} + \overline{(\overline{C} \cdot D)} + (C + D) \\ &= \overline{A} \cdot B + \overline{C} \cdot \overline{D} + C + D \\ &= \overline{A} \cdot B + \overline{D} \\ &= \overline{A} \cdot B \cdot (C + \overline{C}) \cdot (D + \overline{D}) + (A + \overline{A}) \cdot (B + \overline{B}) \cdot (C + \overline{C}) \cdot \overline{D} \\ &= \overline{A} \cdot B \cdot C \cdot D + \overline{A} \cdot B \cdot C \cdot \overline{D} + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} \cdot D + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} \cdot \overline{D} + \\ &\quad A \cdot B \cdot C \cdot D + \overline{A} \cdot B \cdot C \cdot \overline{D} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C \cdot \overline{D} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C \cdot D + \\ &\quad A \cdot B \cdot \overline{C} \cdot D + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} \cdot D + A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} \cdot D + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} \cdot D \end{aligned}$$

(หมายเหตุ ตัวที่ขีดเส้นใต้เป็น minterm ที่ซ้ำ)

5.3 ลดรูปสมการโดยใช้ K-map

AB \ CD	00	01	11	10
00	1	1	1	1
01		1		
11		1		
10	1	1	1	1

ดังนั้น $OUT = \overline{A} \cdot B + \overline{D}$

หมายเหตุ

สังเกตว่าข้อนี้ใช้ Boolean algebra จะง่ายกว่า